

BOLJI DANI ZA ŽENE NA SELU: U susret još jednom Osmom martu

Autor [Kurir Web](#)

POLITIKA - 08.03.2024. 08:00h

One vode brigu o porodici, kući, okućnici, njivi... Njihov radni dan je mnogo duži od uobičajenih, zakonskih osam časova. Žene na selu rade i proizvode, ali uglavnom – bez nadoknade. Sve praznike, pa i 8. mart, dočekuju s punim rukama posla i obaveza, a često bez ikakve svoje privatne svojine i zarade. Iako su decenijama stubovi porodica, odgajajući i vaspitavajući svoju decu, na desetine hiljada njih nema ni dana radnog staža, pa ni pravo na penziju, niti bilo kakvu imovinu – sopstvenu ili nasleđenu.

Prema poslednjim podacima Republičkog zavoda za statistiku iz Popisa poljoprivrede (decembar 2023), u Srbiji postoji 506.323 poljoprivredna gazdinstava, čiji su nosioci gotovo 80 odsto muškarci.

Na rad žena na selu se vekovima gleda kao na podrazumevanu pomoć (doprinos) domaćinstvu. U proseku od četiri poljoprivrednice, samo jedna bude plaćena za svoj posao. A bez primanja i uplate doprinosa u PIO Fond – nema ni staža, ni prava na penziju.

Predsednik Republike Srbije Aleksandar Vučić je, u okviru predstavljanja programa „Skok u budućnost – Srbija EKSPLO 2027“, istakao neophodnost ravnomernog razvoja Republike Srbije i najavio znatna ulaganja u seoska područja. Pritom, posebno je naglasio značaj i ulogu žena u Srbiji, kao i neophodnost da se njihov položaj u narednom periodu znatno poboljša. Ministar za brigu o selu i predsednik PUPS-a Milan Krkobabić godinama se uporno zalaže da svi stariji od 65 godina (muškarci), odnosno 63,8 godina (žene), koji nisu ostvarili pravo na penziju, a nemaju ni bilo kakve druge prihode – dobiju obaveznu socijalnu naknadu od države. Među njima je ponajviše žena na selu.

- Ta socijalna garantovana penzija koja se isplaćuje u oko 100 zemalja na svetu, kod nas treba da bude jedna vrsta narodne nadoknade za odricanja, izdržljivost, trpeljivost i povređeno dostojanstvo jednog broja ljudi koji nikada neće ostvariti penziju, a ceo život su marljivo radili. Taj vid socijalnog davanja od najmanje 100 evra, bio bi namenjen starijima od 65 godina, koji nisu ostvarili pravo na penziju, a nemaju druga primanja – ističe Krkobabić i objašnjava: - Među njima su uglavnom žene sa sela. Dobro znamo koliko su radile i koliko i dan danas rade, a nikada nisu formalno bile zaposlene, pa nemaju uslove za penziju. Ima, naravno, i muškaraca (u gradovima i selima) koji nikada neće biti penzioneri, a stariji su od 65 godina.

Prema nekim procenama, petina vlasnica poljoprivrednih imanja, barem na papiru, su žene. Kako navodi Marija Blagojević, veoma uspešna direktorka ženske zadruge „Kosjerka“, i od tog malog broja, mnoge su gazdarice samo fiktivno – da bi se dobili poeni prednosti za žene u poljoprivredi na konkursima i podsticajima. A kada žene na selu zaista uzmu posao u svoje ruke, obično privuku pažnju i divljenje, a često i negodovanje patrijarhalne sredine.

- Glavnu reč i u poslu u poljoprivredi po pravilu vode muškarci. Zato smo mi, kao ženska zadruga, jedan lep i neobičan primer. Iskoristile smo veliku podršku Ministarstva za brigu o selu i pokrenule zadrugu koja se bavi proizvodnjom i preradom voća. Volela bih da našim putem krenu i osmele se i druge poljoprivrednice, uprkos predrasudama i porodičnom otporu čak, da žene na selu postanu socijalno-ekonomski nezavisne! – ističe Marija Blagojević.